

Oponentský posudek na diplomovou práci Bc. Olgy Hrabaňové
Vliv přítomnosti lázní na kulturní život v obci. Případová studie městyse
Lázně Toušeň

Diplomová práce Bc. Olgy Hrabaňové se zabývá podobami kulturního života v lázeňském městyse (konkrétně Lázně Toušeň) v období normalizace. Hlavní důraz se přitom v práci klade na zpracování ústních výpovědí pamětníků o kulturním životě Lázní mezi roky 1968-1989. Cílem práce je pak předložit případovou studii o životě v lázních.

Struktura práce zahrnuje dvě hlavní části, teoretickou (teorie popisující sociologie města) a empirickou (popis kulturního života Lázní Toušeň). Hlavní slabinu stávající práce vidím v metodologii a navzájem si odporujících výzkumných cílech.

V případě aplikování metody orální historie jakožto hlavní metody práce jde o poněkud malý a tedy i pro výzkumné účely nereprezentativní počet narátorů (je jich pouze sedm). Většina závěrů je ovšem vyvozena z rozhovorů jen s čtyřmi ze sedmi narátorů (H.Němečková, M.H., L.K., a K.K.)

Další problém se týká pokládání výzkumných otázek diplomové práce. Jedním z hlavních cílů, jak se avizuje v úvodu a závěru, je poskytnout případovou studii o životě a kultuře zasazenou do teoretických konceptů sociologie města (s.9), zjistit, „jak vypadal kulturní život v lázních“ (s.10 a 86) a nakonec komparovat tento (kulturní) život v období normalizace a dnes (s.11). Nicméně již na s. 12 v souvislosti s aplikací orální historie autorka uvádí, že jedním z hlavních cílů studie je především zachytit subjektivní pohled zúčastněných osob (tedy sedmi pamětníků) na „situace a procesy“, ke kterým v Lázních docházelo (s.12).

Není jasné, v čem je hodnotná a jaký přínos k práci má aplikovaná autorkou metoda(?) „ostalgie“ jako doplňující metoda k analýze narátorů. Nutnost použití „metody ostalgie“ (jedná se o historickou, sociologickou anebo nějakou jinou odbornou metodu?) autorka vysvětluje nutností zjištění toho, zda budou „vzpomínky narátorů zabarvené či ovlivněné nostalgickými pocity“ (s.14). Nicméně pokud jsou rozhovory vedeny s (někdy výrazně) staršími narátory, což vyplývá ze zvoleného období výzkumu normalizace, bude zřejmé, že podobné vzpomínky tohoto druhu vždy nutně mají

nostalgický nádech, s kterým musí výzkumník (tazatel) počítat, a aplikace „metody“ ostalgie nemá tedy v tomto smyslu žádnou přidanou hodnotu.

Kromě toho, pokud se práce soustředí na specifikách kulturního lázeňského života a jeho osobním prožívání ze strany samotných narátorů, není poněkud jasné, jak se to pojí s rozsáhlou teoretickou částí práce věnované sociologii města a zde rozebíranými přístupy a teorií (ss.17-36). Na s. 36 autorka avizuje, že se zde uváděné teorie a koncepty budou bezprostředně aplikovat „na městys Lázně Toušeň“ (s.38). Je sice pravda, že městys Lázně Toušeň lze bezpochyby zařadit do Musilova členění měst dle jejich hlavních funkcí, tj. konkrétně do kategorie V, podkategorie A „lázeňská města“ (s.55), nicméně ústřední avizovaná otázka, jak se teoretické přístupy Desaiého, Lyndových a dalších vztahují, resp. jak doplňují, stávající orální výzkum lázeňské kultury v období normalizace, zůstává v práci nezodpovězena.

Dílčí pozornost si zaslouží novinářský styl podání informací a faktů v diplomové práci, která by především měla mít odbornou akademickou povahu. Autorka například plně přebírá rétoriku a terminologii popularizujícího televizního pořadu a podobně fakta o socialistické minulosti předkládá nekriticky (s.60, 63 a další). Některé věty jsou sémanticky nesmyslné („Po invazi v 1968 v oblasti kultury dominovalo ministerstvo kultury“, s. 64 a další).

Během práce se autorka dopouští řady chyb ve standardech citování (s. 64 – jedná se o opakovanou citaci Brůžka nebo originální citaci Mervarta o Brůžkovi? a další nesrovnalosti).

Práce obsahuje řadu stylistických a gramatických chyb, které svědčí o tom, že text diplomové práce neprošel základními gramatickými úpravami (s. 72 „jak si vychutnat tuto muzika“, s.83 „věnovat se současně podobě komunitního život v obci“, „narozdíl“ a mnohé další chyby, překlepy apod.)

Diplomovou práci pokládám z odborného a věcného hlediska za nekoherentní a nesplňující vytyčené cíle. Doporučuji k obhajobě se známkou „dobře“.